

Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken/urfolk samer 2023-2025

Dnr 00913-2022

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Anta handlingsplan för Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken 2023-2025.
2. Anta handlingsplan för Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken/urfolk samer 2023-2025.
3. Ge regiondirektören i uppdrag att under 2023 implementera handlingsplanen för minoritetspolitiken i ordinarie styrprocess.
4. Ge regiondirektören i uppdrag att under 2023 implementera handlingsplanen för minoritetspolitiken/urfolk samer i ordinarie styrprocess.

Sammanfattning

Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken 2023-2025 och Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken/urfolk samer 2023-2025 fokuserar på de skyldigheter som Region Norrbotten har enligt lagstiftningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. I korthet innebär lagen att Region Norrbotten är skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter, främja deras kultur och språk samt ge dem inflytande i frågor som berör dem. Eftersom Region Norrbotten är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska medför det att minoriteter som önskar att bli bemötta på dessa språk ska kunna bli det inom regionens verksamheter.

Handlingsplanerna ligger till grund för regionens arbete inom minoritetspolitiken. Handlingsplanerna godkändes av minoritetsgrupperna vid senaste samråden i november 2022.

Beslutsunderlag

Bilagor

Bilaga 1: Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken 2023-2025

Bilaga 2: Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken/urfolk samer 2023-2025

Bilaga 3: Barnrättslig reflektion för Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken/urfolk samer 2023-2025

Bakgrund till handlingsplanerna

Från och med 1 januari 2010 gäller Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) och förordning om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:1299). Nationella minoriteter är judar, romer, urfolket samer, sverigefinnar och tordedalningar. De nationella minoritetsspråken är

finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Från den 1 januari 2019 trädde ny lagstiftning i kraft som ytterligare stärker rättigheterna för nationella minoriteter. Bland annat stärktes rätten till det egna språket.

Den stärkta lagstiftningen innebär att samtliga kommuner och regioner ska anta mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet. Särskilda rättigheter gäller för finsk-, samisk- och meänkielitalande inom respektive förvaltningsområde. Ett förvaltningsområde är ett geografiskt område där nationella minoriteter har särskilda rättigheter att kommunicera på finska, samiska och/eller meänkieli.

	Finska	Meänkieli	Samiska
Kommuner	Gällivare Kiruna Kalix Haparanda Pajala Övertorneå Luleå	Gällivare Kiruna Kalix Haparanda Pajala Övertorneå Luleå	Gällivare Kiruna Arjeplog Arvidsjaur Jokkmokk Luleå

Ovanstående innebär att Norrbotten som region är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska.

Inflytande, samråd och handlingsplaner

Enligt Lag (2009:724) 5 § ska förvaltningsmyndigheter ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor. Regionen har två samråd, ett för urfolket samer och ett för nationella minoriteter.

I samarbete med dessa samråd har två handlingsplaner tagits fram, *Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken 2023-2025* och *Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken/urfolk samer 2023-2025*, vilka inrymmer Region Norrbottens mål och riktlinjer. Handlingsplanerna hanterar en rad olika områden såsom informationsskyldighet kring rättigheter, främjandet av språk och kultur, delaktighet samt frågor gällande hälsa.

Konsekvenser

Jämställdhetsperspektiv

I handlingsplanerna nämns att jämställdhet särskilt ska främjas i arbetet med målgrupperna. Handlingsplanerna är dock inte jämställdhetsintegrerade. Under 2023 avser Region Norrbotten att ytterligare stärka det minoritetspolitiska arbetet genom integrering i ordinarie styrprocesser där jämställdhetsintegrering är en viktig del.

Barnrättsperspektiv

Barnrättsperspektivet genomsyrar handlingsplanerna för Region Norrbottens arbete inom minoritetspolitiken/urfolk samer 2023-2025. Handlingsplanerna tar upp Region Norrbottens skyldigheter kopplat till barnets rättigheter inom minoritetslagen och barnkonventionen. Det finns uppsatta mål och aktiviteter i handlingsplanerna som kopplar till barnets rättigheter.

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektör

Stabschef

Divisionschefer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Kommunikationsdirektör

Regional utvecklingsdirektör

HR-direktör

IT/MT-direktör

Ekonomidirektör